

PREVENTIVNÍ PROGRAM ŠKOLY

pro školní rok **2022 – 2023**

Základní údaje o škole

Adresa školy	Základní škola a Mateřská škola Tovačov, Podvalí 353, 751 02 Tovačov
Jméno a příjmení ředitele	Mgr. Bc. Leon Bouchal
Telefon na ředitele školy	581 731 883
E-mail na ředitele školy	reditel@zstovacov.cz
Výchovná poradkyně pro 1.st.	Mgr. Linda Minxová, linda.minxova@zstovacov.cz
Výchovná poradkyně pro 2.st.	Mgr. Jitka Lehká, jitka.lehka@zstovacov.cz
Školní metodik prevence	Mgr. Jana Ticháčková, jana.tichackova@zstovacov.cz

Vypracovala: Mgr. Jana Ticháčková – školní metodik prevence

Schválil: Mgr. Bc. Leon Bouchal – ředitelka školy

Motto:

Smysl má taková prevence, do které se zapojí všichni a která povede ke zdravému životnímu stylu, posilování kvalitních mezilidských vztahů, rozvoji a podpoře sociálních kompetencí a tím k vytváření zdravé společnosti

Školní preventivní program

Školní preventivní program vychází z Metodického doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních č. j. 21291/2010-28.

Školní preventivní program je základním nástrojem prevence ve škole a komplexní systémový prvek v realizaci preventivních aktivit ve škole. Jeho realizace je pro školu závazná, přičemž kontrola jeho dodržování podléhá České školní inspekci.

Úkolem preventivní práce je především snížit počet vyskytujících se negativních jevů, posilovat u žáků školy odpovědnost za svůj život a zdraví, účinně bránit vzniku a potírat všechny projevy šikany mezi žáky, minimalizovat riziko vzniku závislosti na drogách či jiných látkách, minimalizovat projev či vývoj jakéhokoli patologického jevu, který by se mohl na škole objevit.

Hlavní oblasti zaměření prevence

a) předcházení rizikovým jevům v chování žáků, jako je zejména

- záškoláctví
- násilí a agresivita, šikana, vandalismus
- projevy rasismu, xenofobie, antisemitismu, politického a náboženského extremismu a sektářství
- užívání návykových látek (tabák, alkohol, drogy) a zneužívání léků
- patologické hráčství, závislost na Internetu a virtuální drogy

b) rozpoznání a zajištění včasné intervence, zejména v případech

- domácího násilí – týrání a zneužívání dětí
- ohrožování mravní výchovy dětí a mládeže nebo sexuálního zneužívání dětí
- poruch příjmu potravy (mentální bulimie, mentální anorexie)

c) vytvořit přátelské a pozitivní klima mezi pedagogy a žáky ve škole

- minimalizovat výskyt rizikového chování ve škole i mimo školu
- schopnost řešit problematické situace spojené s rizikovým chováním

d) vytvářet podmínky pro smysluplné využití volného času dětí a mládeže

- zajistit průběžnou spolupráci s výchovným poradcem a dalšími odborníky

ŠKOLNÍ PORADENSKÉ PRACOVISŤE (ŠPP)

Představitelé prevence rizikového chování ve škole

- ředitel školy - Mgr.Bc.Leon Bouchal
- školní metodik prevence - Mgr.Jana Ticháčková
- výchovný poradce pro 1. st. -Mgr.Linda Minksová
- výchovný poradce pro 2. st. –Mgr.Jitka Lehká
- speciální pedagog – Mgr.Eva Životková

ŠPP poskytuje komplexní poradenské a konzultační služby žákům, jejich zákonným zástupcům a pedagogům. K hlavním cílům ŠPP patří aktivity vedoucí k vylepšení sociálního klimatu školy (posílení pozitivních vztahů mezi všemi subjekty školy, rozšíření oblastí primární prevence a zkvalitnění péče o děti se speciálními vzdělávacími potřebami).

Řízení a realizace preventivních aktivit

Za realizaci Preventivního programu školy zodpovídá Školní metodik prevence, který koordinuje práci jednotlivých učitelů, podílí se na analýze současného stavu a zároveň na řešení jednotlivých problémů. O průběhu naplňování PPŠ informuje vedení školy a spolu s ním pravidelně vyhodnocuje aktuální situaci ve škole. Spolupracuje s výchovnými poradci škol, speciálním pedagogem a třídními učiteli.

Součástí PPŠ je také Program proti šikanování, Krizový plán školy, Krizový scénář a Legislativní normy týkající se prevence.

Ředitel školy

Vytváří podmínky pro předcházení vzniku sociálně patologických jevů:

- a) zabezpečením poskytování poradenských služeb ve škole,
- b) koordinací tvorby, kontrolou realizace a pravidelným vyhodnocováním preventivního programu,
- c) začleněním preventivního programu do osnov a učebních plánů školního vzdělávacího programu školy,
- d) řešením aktuálních problémů souvisejících s výskytem sociálně patologických jevů ve škole,
- e) jmenováním školního metodika prevence a poskytnutím prostoru pro vzdělávání a činnost školního metodika,
- f) podporou týmové spolupráce všech pedagogů při přípravě, realizaci a vyhodnocování preventivního programu,
- g) spoluprací s metodikem prevence v pedagogicko-psychologické poradně (PPP) a s krajským školským koordinátorem prevence,
- h) podporou aktivit zaměřených na využívání volného času žáků.

Výchovný poradce

Zajišťuje zejména:

- a) péči o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami (speciální poruchy učení, nadaní žáci aj.),
- b) péči o integrované žáky se zdravotním znevýhodněním,
- c) zprostředkování nových metod pedagogické diagnostiky a intervence,
- d) poskytování informací žákům a jejich zákonným zástupcům o činnosti školy, školských a dalších poradenských zařízeních v regionu,
- e) shromažďování odborných zpráv a informací o žácích v poradenské péči dalších poradenských zařízení,
- f) vedení písemných záznamů umožňujících doložit rozsah a obsah činnosti výchovného poradce včetně navržených a realizovaných opatření.

Metodik prevence

Zajišťuje zejména:

1. Metodické a koordinační činnosti:

- a) koordinace tvorby a kontrola realizace preventivního programu školy,
- b) koordinace a podílení se na realizaci aktivit školy zaměřených na prevenci sociálně patologických jevů,
- c) metodické vedení činnosti pedagogických pracovníků školy v oblasti prevence,
- d) koordinace vzdělávání pedagogických pracovníků školy v oblasti prevence sociálně patologických jevů,
- e) koordinace přípravy a realizace aktivit zaměřených na zapojování multikulturních prvků do vzdělávacího procesu a na integraci žáků/cizinců,
- f) koordinace spolupráce školy s orgány státní správy, s metodikem preventivních aktivit v PPP a s odbornými pracovišti,
- g) shromažďování odborných zpráv poradenských zařízení v rámci prevence,
- h) vedení písemných záznamů činnosti školního metodika prevence včetně navržených a realizovaných opatření.
- i) **konzultační hodiny pro žáky** – ve pondělí od 13.30-14:15 hod.,
pro pedagogy a rodiče po domluvě

2. Informační činnosti:

- a) zajišťování a předávání odborných informací o problematice sociálně patologických jevů, o nabídkách programů a projektů, o metodách a formách specifické primární prevence pedagogickým pracovníkům školy,
- b) prezentace výsledků preventivní práce školy, získávání nových odborných informací a zkušeností,
- c) vedení a průběžné aktualizování databáze spolupracovníků školy pro oblast prevence sociálně patologických jevů.

3. Poradenské činnosti:

- a) vyhledávání a orientační šetření žáků s rizikem či projevy sociálně patologického chování,
- b) poskytování poradenských služeb těmto žákům a jejich zákonným zástupcům, případně zajišťování péče odpovídajícího odborného pracoviště (ve spolupráci s třídními učiteli),
- c) spolupráce s třídními učiteli při zachycování varovných signálů spojených s možností rozvoje sociálně patologických jevů u jednotlivých žáků a tříd,
- d) příprava podmínek pro integraci žáků se specifickými poruchami chování.

Třídní učitel

Zajišťuje zejména:

- a) spolupráci se školním metodikem prevence na zachycování varovných signálů,
- b) podílí se na realizaci preventivního programu a na diagnostice vztahů ve třídě,
- c) motivuje k vytvoření vnitřních pravidel třídy a dbá na jejich důsledné dodržování (vytváření otevřené bezpečné atmosféry a pozitivního sociálního klimatu ve třídě),
- d) podporuje rozvoj pozitivních sociálních interakcí mezi žáky třídy,
- e) zprostředkovává komunikaci s ostatními členy pedagogického sboru,
- f) je garantem spolupráce školy se zákonnými zástupci žáků třídy,
- g) získává a udržuje si přehled o osobnostních zvláštностech žáků a o rodinném zázemí.

Realizace preventivního programu vyžaduje spolupráci a pružnou komunikaci o problémových jevech od všech zaměstnanců školy, přičemž **stěžejní úlohu** při naplňování Preventivního programu školy **mají třídní učitelé**.

Metody a formy preventivní práce ve škole

- spolupráce vedení školy a pedagogického sboru (informační schůzky, porady atd.)
- spolupráce rodiny a školy (třídní schůzky, konzultační hodiny, třídnické hodiny, akce školy – např. Den otevřených dveří, ...)
- spolupráce školy s jinými organizacemi (např. OSPOD, Policie ČR, PPP, Krajská hygienická stanice Olomouc, Středisko výchovné péče Tršice, MÚ Tovačov, Městská policie apod.)
- vzdělávání pedagogů v oblasti prevence
- preventivní práce ve vyučování (prožitkové i intervenční programy pro třídy, exkurze, besedy, třídnické hodiny apod.)
- sledování psychického a fyzického stavu žáků (agresivita, smutek, vyčleňování z kolektivu, zranění apod.), včasné řešení agresivity a šikany, potírání symboliky extrémistických organizací, vandalismu, boj proti kouření nebo nezdravému životnímu stylu
- podpora školních žákovských aktivit (Žákovský parlament, školní časopis, školní soutěže, sportovní turnaje, zájmové kroužky apod.), podpora ostatních volnočasových aktivit žáků školy (kroužky, olympiády, soutěže, jarmarky, karnevaly, návštěvy divadla, škola v přírodě, výlety, alternativní výuka aj.)
- prezentace výsledků a úspěchů žáků i školy (nástěnky, webové stránky, školní časopis, školní rozhlas, výstavy prací apod.)

Další využívané metody ve škole

Informační nástěnky a schránky důvěř

V přízemí budovy, ve spojovacím koridoru, je trvale umístěna schránka důvěry a v mezipatře budovy 2.stupně nástěnka s tematikou prevence.

Preventivní spoty

Žáci naší školy mají možnost sledovat o přestávkách na velké plazmové obrazovce, která se nachází ve spojovacím koridoru (v prostoru šaten) spoty, které se týkají se prevence SPJ a zdravého životního stylu. K jednotlivým tématům se mohou žáci vracet v diskusi v rámci výuky.

Informační plakátky

V každé učebně jsou vyvěšena čísla tísňových linek a linek bezpečí.

Školní parlament

V rámci parlamentu se uskutečňují 1× měsíčně pravidelná setkávání výchovné poradkyně se zástupci tříd. Žáci mají možnost podílet se na chodu školy. Iniciovat změny zdola.

Školní družina

Její hlavní cílem v oblasti prevence je upevnování a rozvíjení mravní stránky dítěte, kladení důrazu na individuální přístup, získání kooperačních kompetencí a prevenci šikany a jiných patologických jevů. Je nedílnou součástí při plánování akcí, např. den otevřených dveří, pohádkový les apod. Přehled plánovaných školních akcí je zpracován v Ročním plánu práce školy.

Metody práce při preventivních programech

K preventivní práci jsou ve škole využívány:

- klasické metody práce jako ve vyučovací hodině (výklad, rozbor, diskuze, dramatická výchova apod.),
- soutěže, prožitkové programy, představení, besedy, exkurze, samostatné či skupinové práce žáků.

Uplatňování represivních nástrojů školy

- odhalování šikany a pokusů o šikanu (včetně kyberšikany) ve škole, včasná přijímání kázeňských opatření a trestů, nekompromisní postoj k násilí mezi žáky ve škole
- nulová tolerance k drogám a jakékoli formě jejich propagace
- potírání kuřáctví a požívání alkoholu
- boj proti záškoláctví
- potírání vandalismu, řešení krádeží
- nesmiřitelnost vůči projevům jakéhokoli extremismu a homofonie
- zacílení dopravní výchovy proti rizikovému chování v dopravě
- spolupráce školy s jinými organizacemi (např. OSPOD, Policie ČR, PPP, středisko výchovné péče apod.)

Principy preventivního programu

Preventivní program je založen na principech:

- rozvoje klíčových kompetencí žáků;
- rozvoje sociální kompetence – rozvíjení sociálních dovedností, které napomáhají efektivní orientaci v sociálních vztazích, odpovědnosti za chování a uvědomění si důsledků jednání;
- posilování komunikačních dovedností – zvyšování schopnosti řešit problémy, konflikty, adekvátní reakce na stres, neúspěch, kritiku;
- demokratické řízení, efektivní pravidla vzájemného soužití;
- vytváření pozitivního sociálního klimatu – pocitu důvěry bez nadměrného tlaku na výkon, zařazení do skupiny, práce ve skupině vrstevníků, vytvoření atmosféry pohody a klidu bez strachu a nejistoty;
- formování postojů ke společensky akceptovaným hodnotám – pěstování právního vědomí, mravních a morálních hodnot, humanistické postoje apod.;
- znalosti, dovednosti a postoje, které si žáci osvojí, musí korespondovat s věkem a navazovat na předchozí zkušenosti. Formy vzdělávání a výchovy musí zohledňovat životní styl rodiny i působení vrstevníků.

Hodnocení programu:

1. Průběžně po ukončení aktivity – žáci pomocí dotazníku hodnotí akci
2. jednou za rok – ŠMP

Dokumentace spojená s prevencí ve škole

- školní preventivní program školy
- školní vzdělávací program
- školní řád a jeho přílohy
- zápisy o jednotlivých případech
- metodický pokyn k prevenci rizikového chování
- seznam kontaktů na instituce nabízející odbornou pomoc

Hlavní úkoly preventivního programu na školní rok 2022/2023

Zmapování současné situace ve škole

Analýza situace ve škole je pedagogy pravidelně vyhodnocována na školních poradách, kde ŠMP i třídní učitelé seznámí kolegy a vedení školy s aktuální situací výskytu rizikového chování u žáků. TU mají možnost zjistit informace, které se týkají rizikového chování ve třídě, pozorováním nebo neformálním rozhovorem se žáky. Velkou pomocí jsou zákonní zástupci, s nimiž se škola v oblasti prevence snaží spolupracovat a předcházet tak rizikovému chování dětí. Snahou je, aby problémové jednání žáka bylo zastaveno hned v počátcích.

V předcházejícím školním roce (střídala se distanční výuka prezenční výuka) jsme na naší škole nejčastěji řešili neomluvenou absenci, skryté záškoláctví, drzé chování žáků vůči učitelům, psychické problémy žáků. Ostatní typy rizikového chování nebyly na škole v minulém roce zjištěny. I zde je však důležité pokračovat v pravidelné preventivní činnosti. Ve 2. pololetí loňského školního roku nastoupili do naší školy ukrajinští žáci. Důležitým úkolem bylo jejich začlenění do třídních kolektivů a pomoc žákům v adaptaci na nové prostředí.

Priority pro letošní školní rok

- výchova ke zdravému životnímu stylu
- vytváření pozitivního klimatu ve škole a v třídních kolektivech formou organizování adaptačních programů, výletů, exkurzí, lyžařského výcvikového kurzu, školy v přírodě atd.
- spolupráce se školním parlamentem (svými akcemi se podílí na zlepšení vztahů mezi žáky)
- odhalování projevů rizikového chování u žáků, soustředit se zejména na problematiku šikany, kyberšikany a záškoláctví
- potlačovat vulgární vyjadřování a slovní agresivitu
- včasné řešení výchovných a výukových problémů
- účast na akcích zaměřených na prezentaci národnostních menšin; problematika rasismu a xenofobie.
- organizování akcí za účelem osvěžení klimatu ve škole, zpříjemnění školní výuky, prezentace dovedností a schopností žáků
- účast žáků na vědomostních, sportovních a jiných soutěžích
- vedení žáků k ekologicky uvědomělému smýšlení
- spolupráce se zákonnými zástupci
- besedy s odborníky, prožitkové programy (podle zájmu a nabídek)
- dopravní výchova, spolupráce s městskou policií v Přerově
- pokračování ve všech aktivitách, které se nám osvědčily
- pokračování v pomoci ukrajinským žákům

Pro žáky bude škola:

- realizovat preventivní strategii v jednotlivých ročnících, dále do jednotlivých předmětů začleňovat preventivní témata;

- každá třída si vytvoří pravidla třídy, jejich plnění bude průběžně sledováno a vyhodnocováno během roku;
- pozitivně podporovat tvorbu a následné dodržování pravidel vzájemného soužití třídy – posilování třídního kolektivu – výlety, prožitkové akce;
- podporovat mimoškolní akce se třídou (výlety, návštěvy kulturní akcí, osobnostně sociální výcviky, poznávací zájezdy apod);
- podporovat různé celoškolní soutěže – výtvarné, sportovní, vědomostní atd.
- prohlubovat častější spolupráci mezi mladšími a staršími spolužáky, společné setkávání v zájmových útvarech, a při společných celoškolních aktivitách (školní projekty, den otevřených dveří, činnost školní samosprávy).

Pro rodiče bude škola:

- zajišťovat informovanost a spolupráci se zákonnými zástupci pomocí např. schůzek a konzultací, dále prostřednictvím webových stránek apod.;
- navazovat kladné spolupráce – pomoc při pořádání exkurzí, mimoškolních akcí apod.;
- zajišťovat sekci na webu školy, ve které rodiče najdou adresář poskytovatelů služeb s ohledem na problematiku zvládnutí rizikového chování dětí;
- uspořádat společné akce k lepšímu poznání školy a rodiny (den otevřených dveří, jarmark, Dětský den apod.);
- zajišťovat informovanost a zpětnou vazbu (např. zápis do žákovských knížek, notýsků);
- při škole je zřízena rada školy.
- SRPŠ - finanční spoluúčast na realizaci preventivních programů

Pro pedagogy bude škola:

- zajišťovat vzdělávání – programy, školení, konzultace atd.;
- podporovat všechny mimoškolní akce se třídou (výlety, kulturní akce, sociální výcviky atd.);
- veškeré informace, důležité dokumenty a materiály najdou učitelé na společném prostředí školy;
- zdůrazňovat nutnost spolupráce všech pedagogů u rizikových skupin žáků, např. snadná oběť šikany, žáci ze sociálního prostředí, rizikového prostředí apod.

Při vzdělávání žáků 1. st. základní školy je primární prevence zaměřena na – pravidla soužití mezi žáky, rozvoj osobnosti, vnímání individuálních odlišností dětí mezi sebou, toleranci, úctu i sebeúctu, důvěru, komunikativní dovednosti, řešení konfliktů, schopnost klást otázky, vyjádřit svůj názor, umění říci „ne“, práci v kolektivu, vzájemnou pomoc, pozitivní citové naladění, řešení stresu, životosprávu, zdravý životní styl, schopnost vyhledat pomoc, včasné odhalování speciálních poruch učení a chování;

Při vzdělávání žáků 2. st. základní školy je primární prevence zaměřena na – zvyšování odolnosti dětí vůči sociálně patologickým jevům, např. zvyšování odolnosti proti stresu, učení žáků zvládat různé životní problémy a konflikty, nácvik odmítání nabídky.

Oblasti primární prevence působení na žáky

• Prevence drogových závislostí, alkoholismu a kouření

- předcházet užívání návykových látek včetně alkoholu a tabáku
- oddálit první kontakt s návykovými látkami
- seznámit s dopadem těchto návyků a látek na lidský organizmus
- aktivovat žáky k pravidelným sportovním a zájmovým činnostem
- možnost pomoci – kam se obrátit a jak postupovat v případě, že se právě závislost na návykových látkách stala součástí jejich života
- seznámit žáky s riziky užívání anabolik, medikamentů

• Prevence násilí, šikany a kyberšikany – posilování a rozvoj mezilidských vztahů

Prevence projevů xenofobie, rasismu, antisemitismu

- předcházet projevům šikany, účinně postupovat při rozpoznávání šikany
- vést žáky k tomu, aby se uměli bránit různým formám násilí, věděli, kde hledat pomoc
- upevňovat obecně uznávané hodnoty a postoje
- posilovat dobré vztahy mezi žáky
- zajistit bezpečnost žáků o přestávkách (soustavný dohled)
- seznamovat žáky s problémy migrace (tolerance, empatie)
- informovat žáky o extremistických organizacích, nebezpečných ideologiích, sektách,...

• Prevence rizikového sexuálního chování, sexuálního zneužívání a týrání dětí

- předcházet rizikům předčasného sexuálního života, právní odpovědnost, antikoncepce... - vytvářet zdravé postoje, upevňovat obecně uznávané hodnoty – rodina, láska...
- předcházet rizikům sexuálního zneužívání
- dostatečně se věnovat tématům sexuální výchovy a citlivě k nim přistupovat

• Prevence kriminality, delikvence, vandalismu a jiných forem násilného chování právní odpovědnost

- seznámit žáky se základními ustanoveními Trestního zákoníku
- vysvětlit základní projevy kriminality a delikvence (krádeže, násilí, vandalismus ...)
- upevňovat základní pravidla a hodnoty společenského chování
- orientace v základních právních normách; základní právní povědomí

• Prevence záškoláctví, skryté záškoláctví

- posilovat zájem žáků o výuku a jiné školní aktivity
- seznámit žáky a rodiče se zněním Školního řádu (omlouvání absence)
- všimnout si častých absencí, včas řešit se zákonnými zástupci

Prevence virtuálních drog a patologického hráčství

- seznámit žáky s riziky spojenými s netolismem
- předcházet zdravotním, sociálním a psychickým poškozením v důsledku přílišného užívání virtuálních drog

7. Prevence vzniku poruch příjmu potravy

- rozvíjet znalosti a dovednosti vedoucí k dodržování správné životosprávy;
- dostatečná informovanost o poruchách příjmu potravy, mentální anorexii a bulimii

8. Výchova ke zdravému životnímu stylu

- upevňování principů zdravé životosprávy a udržení zdravého životního stylu

9. Dopravní výchova

Spolupráce s externími subjekty

Magistrát města Přerova, oddělení sociálně právní ochrany dětí

Preventivní beseda žáků 8.tříd s kurátorkami pro mládež
Spolupráce v oblasti záškoláctví

Městská policie Přerov, Oddělení prevence kriminality

Besedy pro žáky 1. a 2. stupně

Městská policie Kojetín, Oddělení prevence kriminality

Besedy pro žáky 2. stupně

Pedagogicko-psychologická poradna Olomouckého kraje

Spolupráce při řešení krizových situací ve třídě

Státní zdravotní ústav se sídlem v Olomouci

Akce pro žáky v oblasti podpory zdraví

Úřad Práce Přerov

Beseda žáků 9. tříd k volbě povolání

Velmi dobrá je spolupráce se Spolkem rodičů a přátel školy a také s některými zájmovými spolky ve městě jako je například TJ Sokol Tovačov, SDH Tovačov, hanácký taneční soubor Hatě Tovačov, myslivecké sdružení Haná Tovačov, Český rybářský svaz MO Tovačov a další.

Tovačov 1.9.2022

Mgr. Jana Ticháčková, ŠMP

Seznam příloh

- 1a Školní program proti šikanování
- 1b. Krizový plán školy pro řešení šikanování mezi žáky školy
2. Postup jednání pedagogických pracovníků v případě sociálně patologických přestupků žáků
3. Kontaktní adresy
4. Hlavní východiska pro zpracování MPP - školské dokumenty

PPŠ je přístupný na webových stránkách naší školy, mohou se s ním seznámit rodiče i veřejnost. Je to otevřený program, který mohou rodiče i veřejnost připomínkovat a obohatit novými nápady.

Školní program proti šikanování

Školní program proti šikanování vychází z následujících dokumentů:

1. Metodické doporučení k prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních, MŠMT č.j. 21291/2010-28.
2. Vyhláška MŠMT č. 72/2005 Sb. o poskytování poradenských služeb ve školských zařízeních.
3. Metodický pokyn Ministra školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikanování ve školách a školských zařízeních č.j. 22294/2013-1.

Čl. 1

Vnější charakteristika šikanování

(1) Šikanování je jakékoliv chování, jehož záměrem je ublížit, ohrožit nebo zastrašovat žáka, případně skupinu žáků. Spočívá v cílených a opakovaných fyzických a psychických útocích jedincem nebo skupinou vůči jedinci či skupině žáků, kteří se neumí nebo z nejrůznějších důvodů nemohou bránit. Zahrnuje jak fyzické útoky např. v podobě bití, vydírání, loupeží, poškozování věcí, tak i útoky slovní v podobě nadávek, pomluv, vyhrožování či ponižování. Šikana se projevuje

i v nepřímé podobě jako demonstrativní přehlížení a ignorování žáka či žáků třídní nebo jinou skupinou spolužáků. Rovněž se může realizovat prostřednictvím elektronické komunikace, jedná se o tzv. kyberšikanu.

(2) Kyberšikana je jednou z forem psychické šikany. Je to zneužití ICT (informačních a komunikačních technologií), zejména pak mobilních telefonů a internetu, k takovým činnostem, které mají někoho záměrně ohrožit, ublížit mu. Podobně jako u šikany tváří v tvář se jedná o úmyslné chování, kdy je oběť napadána útočníkem nebo útočníky. Povaha a provedení útoků pak určuje její závažnost (podrobněji viz metodické doporučení).

(3) Důležité znaky šikanování: záměrnost, cílenost, opakování (není podmínkou), nepoměr sil, bezmocnost oběti, nepříjemnost útoku, samoúčelnost agrese.

(4) Za šikanování se nepovažuje škádlení a agrese, která nemá znaky šikanování (opakování, záměrnost atd.). Například, když se tzv. „poperou“ dva přibližně stejně silní žáci kvůli dívce, která se jim oběma líbí, nejde o šikanování, protože tu chybí nepoměr sil, kdy oběť se neumí nebo z různých příčin nemůže bránit (podrobněji viz metodické doporučení).

(5)

a) Kyberšikanou není oprávněná kritika na internetu bez zlého úmyslu, bez nadávek a ponižování. Termínem kyberšikana neoznačujeme rovněž vzájemné internetové psychické násilí a ani věcný konflikt (i opakovaný) mezi rovnocennými partnery.

b) Od kyberšikany je potřeba odlišovat příbuzné fenomény, které jsou často s kyberšikanou provázány nebo se s ní částečně překrývají, nicméně samy o sobě označují jiný typ násilného chování. Patří mezi ně například happy slapping, sexting, hoax, spam, cyberstalking, flaming, phishing (podrobněji viz metodické doporučení, příloha č. 7 - Kyberšikana).

Čl. 2 Projevy šikanování

(1) Šikanování má ve svých projevech velice různou podobu. Mezi základní formy šikany podle typu agrese – typu nebo prostředku týrání patří:

- fyzická agrese, přímá a nepřímá (patří sem i krádeže a ničení majetku oběti);
- verbální šikana, přímá a nepřímá – psychická šikana (součástí je i kyberšikana, děje se pomocí informačních a komunikačních technologií);
- smíšená šikana, kombinace psychické a fyzické šikany (násilné a manipulativní příkazy apod.).

(2) Podstatnou vlastností šikany je skrytost. Ta je dána tím, že často odhalení zejména pokročilé šikany brání z rozličných důvodů a pohnutek všichni účastníci vyšetřování včetně oběti. Z tohoto důvodů je důležité umět rozpoznat přímé a nepřímé signály šikany.

(3) Při vlastní diagnostice šikany je třeba zkoumat tento fenomén ze tří praktických pohledů - jako nemocné chování, závislost a poruchu vztahů ve skupině (podrobné informace viz metodické doporučení).

Čl. 3 Odpovědnost školy chránit děti před šikanou

(1) Škola má jednoznačnou odpovědnost za děti a žáky. V souladu s ustanovením § 29 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, jsou školy a školská zařízení povinny zajišťovat bezpečnost a ochranu zdraví dětí, žáků a studentů v průběhu všech vzdělávacích a souvisejících aktivit a současně vytvářet podmínky pro jejich zdravý vývoj a pro předcházení vzniku rizikového chování (sociálně patologických jevů). Z tohoto důvodu pedagogický pracovník šikanování mezi žáky předchází, jeho projevy neprodleně řeší a každé jeho oběti poskytne okamžitou pomoc.

(2) Škola má ohlašovací povinnost při výskytu šikany v následujících případech:

- dojde-li v souvislosti se šikanou k jednání, které by mohlo naplňovat znaky přestupku nebo trestného činu, obrací se škola na Policii ČR. Trestní oznámení je možné podat také na státní zastupitelství;
- dojde-li k šikaně v průběhu vyučování, s ním souvisejících činností anebo poskytování školských služeb, má škola povinnost tuto skutečnost oznámit zákonnému zástupci jak žáka, který byl útočníkem, tak žáka, který byl obětí. Tato povinnost vyplývá ze školského zákona (§ 21 odst. 2 školského zákona, dle něhož mají zákonní zástupci dětí a nezletilých žáků právo mj. na informace o průběhu a výsledcích vzdělávání dítěte či žáka a právo vyjadřovat se ke všem rozhodnutím týkajícím se podstatných záležitostí

jejich vzdělávání). Skutečnost, že dítě někoho šikanovalo nebo bylo šikanováno, lze chápat jako významnou skutečnost, která v průběhu vzdělávání nastala;

- škola ohlašuje orgánu sociálně právní ochrany dětí takové skutečnosti, které nasvědčují tomu, že dítě je v ohrožení buď proto, že ho ohrožuje někdo jiný nebo proto, že se ohrožuje svým chováním samo (viz § 6, 7 a 10 zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů);
- v případě šikany se jedná o všechny případy, které škola oznámila policejnímu orgánu nebo státnímu zástupci a dále případy, které výše uvedeným nebyly oznámeny i přesto, že se stalo něco závažného, protože nebyl zákonný důvod.

(3) Z hlediska zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „TZ“), může šikanování žáků naplňovat skutkovou podstatu trestných činů či provinění (dále jen „trestných činů“). Proviněním se rozumí trestný čin spáchaný mladistvým - § 6 zákona č. 218/2003 Sb., o odpovědnosti mládeže za protiprávní činy a o soudnictví ve věcech mládeže a o změně některých zákonů (zákon o soudnictví ve věcech mládeže):vydírání § 175 TZ, omezování osobní svobody § 171 TZ, zbavení osobní svobody § 170 TZ, útisku § 177 TZ, těžkého ublížení na zdraví podle § 145, ublížení na zdraví §146 TZ, § 146a TZ, vraždy § 140 TZ, loupeže § 173 TZ, krádeže § 205 TZ, násilí proti skupině obyvatelů a proti jednotlivci § 352 TZ, poškození cizí věci § 228 TZ, znásilnění § 185 TZ, kuplířství § 189 TZ, pohlavního zneužití § 187 TZ, apod. + nebezpečné vyhrožování § 353 TZ, nebezpečné pronásledování § 354 TZ, mučení a jiného nelidského a krutého zacházení § 149 TZ.

(4) Trestné činy ve vztahu ke kyberšikaně

Kyberšikana obdobně jako školní šikana sice není sama o sobě trestným činem ani přestupkem, ale její projevy mohou naplňovat skutkovou podstatu např. těchto trestných činů:

- nebezpečné pronásledování (stalking, § 354 TZ) – např. dlouhodobě opakované pokusy kontaktovat všemi dostupnými prostředky oběť, která proto pociťuje důvodné obavy o život nebo zdraví své či svých blízkých;
- účast na sebevraždě (§ 144 TZ) – např. zaslání SMS oběti s úmyslem vyvolat u ní rozhodnutí k sebevraždě;
- porušení tajemství dopravovaných zpráv (§ 182 TZ) – např. „odposlech“ odesílaného e-mailu;
- porušení tajemství listin a jiných dokumentů uchovávaných v soukromí (§ 183 TZ), např. zveřejnění fotografií z telefonu oběti;
- pomluva (§ 184 TZ) – např. vytvoření webových stránek zesměšňujících oběť.

(5) Pedagogický pracovník, kterému bude znám případ šikanování a nepřijme v tomto ohledu žádné opatření, se vystavuje riziku trestního postihu pro neoznámení, případně nepřekažení trestného činu (§ 367 TZ). V úvahu přicházejí i další trestné činy jako např. nadřování (§ 366 TZ) či schvalování trestného činu (§365 TZ), v krajním případě i podněcování (§ 364 TZ).

Čl. 4

Školní program proti šikanování

(1) Vytváření školního programu proti šikanování je dlouhodobý a trvalý proces. Určují ho dva znaky – celoškolský rozměr a zaměření na specifickou prevenci.

(a) Aby škola děti účinně chránila před šikanováním, zapojí všechny pedagogické pracovníky.

(b) Zaměření na specifickou prevenci vypovídá, že se program věnuje výhradně řešení šikany, a to prostřednictvím specifické primární prevence a prevence sekundární.

(c) Obecná struktura 13 komponent ve školním programu proti šikanování má univerzální charakter a lze ji použít jako jednotící princip i pro ostatní rizikové chování, a tak vytvořit integrovaný, ucelený MPP.

(2) Školní program proti šikanování má 13 komponent (hlavních součástí):

1. zmapování situace – analýza a evaluace (před a po zavedení programu a také v jeho průběhu);
2. motivování pedagogů pro změnu;
3. společné vzdělávání a supervize všech pedagogů;
4. užší realizační tým (zástupce vedení - nejlépe ředitel, zástupci třídních učitelů z 1. a 2. stupně, zástupce družiny, školní metodik prevence, výchovný poradce, školní psycholog atd.);
5. společný postup při řešení šikanování (šest skupin základních scénářů);
6. primární prevence v třídních hodinách;
7. primární prevence ve výuce;
8. primární prevence ve školních i mimoškolních programech mimo vyučování; ochranný režim (demokraticky vytvořený smysluplný školní řád, účinné dohledy učitelů);
9. ochranný režim (demokraticky vytvořený smysluplný školní řád, účinné dohledy učitelů);
10. spolupráce s rodiči (vhodný způsob seznámení s nekompromisním bojem školy proti šikaně, například na webových stránkách, pomocí informativního dopisu a při třídních schůzkách);
11. školní poradenské služby;
12. spolupráce se specializovanými zařízeními;
13. vztahy se školami v okolí (domluva ředitelů na spolupráci při řešení šikany, kdy se jí účastní žáci z různých škol).

Čl. 5.

Spolupráce se specializovanými institucemi

(1) Při předcházení případům šikany a při jejich řešení je důležitá spolupráce vedení školy nebo školského zařízení, školního metodika prevence, výchovného poradce, event. školního psychologa, školního speciálního pedagoga nebo zástupce školy s dalšími institucemi a orgány zejména:

- v resortu školství – s PPP, SVP, speciálně pedagogickými centry (v případě integrovaných dětí na běžných školách);

- v resortu zdravotnictví – s pediatry a odbornými lékaři, dětskými psychology, psychiatry a zařízeními, která poskytují odbornou poradenskou a terapeutickou péči, včetně individuální a rodinné terapie;
- v resortu sociální péče – s oddělením péče o rodinu a děti, s oddělením sociální prevence (možnost vstupovat do každého šetření, jednat s dalšími zainteresovanými stranami, s rodinou), případně s NNO specializujícími se na prevenci a řešení šikany.

(2) Dle vyhlášky č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních, ve znění vyhlášky č. 116/2011 Sb. je při poskytování poradenských služeb (tj. také při intervenčních programech) nutné žáky, včetně jejich zákonných zástupců, předem informovat o charakteru poradenské služby. Využívá se tzv. informovaný souhlas (viz § 1 odst. 3 vyhlášky č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních, ve znění vyhlášky č. 116/2011 Sb.)

Výstupem práce externí odborné instituce by měla být písemná zpráva s adekvátními informacemi (§ 1 odst. 5 vyhlášky č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních, ve znění vyhlášky č. 116/2011 Sb.). Aby byly pro školu informace relevantní, doporučuje se před započítím poradenských služeb dohodnout obsah a rozsah práce.

(3) Dojde-li k závažnějšímu případu šikanování nebo při podezření, že šikanování naplnilo skutkovou podstatu trestného činu (provinění), ředitel školy nebo školského zařízení oznámí tuto skutečnost Policii ČR.

(4) Ředitel školy oznámí orgánu sociálně-právní ochrany dítěte skutečnosti, které ohrožují bezpečí a zdraví žáka. Pokud žák spáchá trestný čin (provinění), popř. opakovaně páchá přestupky, ředitel školy zahájí spolupráci s orgány sociálně-právní ochrany dítěte bez zbytečného odkladu (viz § 6, 7 a 10 zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů).

Čl. 6

Závěrečná ustanovení

(1) Zrušuje se Metodický pokyn ministra školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikanování mezi žáky škol a školských zařízení, č. j. 24 246/2008-6.

(2) Tento pokyn nabývá účinnosti dnem jeho zveřejnění ve Věstníku Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy.

Příloha č. 1b

Krizový plán školy pro řešení šikanování mezi žáky školy

Výchozí metodický dokument:

Metodický pokyn ministra školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikanování mezi žáky škol a školských zařízení Č.j. MSMT- 22294/2013-1 – v platnosti od září 2013

Proškolený pracovník, většinou školní metodik prevence, na podkladě kvalifikovaného odhadu stadia a formy šikanování rozhodne, zda řešení zvládne škola sama, nebo si povolá odborníka specialistu.

V případě, že jde o počáteční a obvyklou šikanu, kterou zvládne škola sama, odborník postupuje podle scénáře určeného pro tento typ šikanování.

Pokročilé a komplikované šikany škola řeší ve spolupráci s odborníky z venku, zejména z PPP, SVP.

Do komplikované šikany zařadíme především neobvyklé formy šikany. Dále sem zahrneme základní formy šikany, se kterými nemáme zkušenosti. Patří do nich šikany krajně ohrožující bezpečí pedagoga a život oběti, dále šikany se změnou v základním schématu. Prakticky jde zejména o nějakou zvláštnost u přímých a nepřímých účastníků šikany. Patří sem rovněž šikany s rozvinutým zakrývajícím systémem. Vážnou komplikací je intenzivnější závislostní vztah mezi oběťmi a agresory a vážnější dopady šikany na oběť - například známky úzkostné poruchy.

Praktické kroky při podezření na výskyt šikany mezi žáky

1. Ustanovit intervenční tým školy za účelem prošetření a následujícího řešení dané situace ve složení:

ředitel školy Mgr. Bc. Leon Bouchal
ŠMP Mgr. Jana Ticháčková
VP Mgr. Jitka Lehká
Třídní učitel příslušné třídy

2. Zorganizovat jeho setkání, informovat zúčastněné o situaci, která nastala. Dohodnout se na organizaci šetření a konkrétních úkolech jednotlivých členů intervenčního týmu.

Schéma šetření vnějšího obrazu šikanování na úrovni pedagogické(zajistí škola)

3. Vyslechnout osoby, které informovaly o výskytu šikany (např. rodiče, pedagogy, spolužáky, kamarády) a následně ihned oběť šikanování (**ne žáka- agresora**)

Nalézt odpovědi na otázky:

- Kdo je agresorem, kdo se podílí na ubližování, kolik jich je, kdo to iniciuje, kdo to vykonává
- Co, kdy, kde a jak dělali agresori konkrétní oběti – nedávat na výběr odpovědi!!

- Jak dlouho to trvá, kdy poprvé, kdy naposledy
- Kdo je obětí, kolik je obětí

4. Nalézt a vyslechnout více nezaujatých svědků – spolužáků, příp. pedagogů, kteří podají informace o chování žáků-agresorů

Nalézt odpovědi na otázky:

- Kdo je agresorem, kdo se podílí na ubližování, kolik jich je, kdo to iniciuje, kdo to vykonává
- Co, kdy, kde a jak dělali agresori konkrétní oběti – nedávat na výběr odpovědi!!
- Jak dlouho to trvá, kdy poprvé, kdy naposledy
- Kdo je obětí, kolik je obětí

5. Zajistit ochranu obětem – napadaným a ohrožovaným žákům, **spolupráce pedagogického sboru a dalších pracovníků školy**

- příchody a odchody ze školy
- zvýšit dozor ve třídě během přestávek, možné využít kromě pedagogů i „hlídek“ žáků
- nenechat žáky bez dozoru během vyučování
- zajistit ochranu o přestávkách, volných hodinách apod. mimo třídu
- podle získaných informací zajistit bezpečí na místech a v situacích, kde nejčastěji dochází k šikanování (třídy, šatny, záchody, vstupy na půdu)

6. Vyslechnout žáky –agresory – překvapivě, mezi čtyřma očima, znemožnit domluvu jejich výpovědí

Nekonfrontovat oběť s agresorem!!!

7. Výchovná opatření - svolat výchovnou komisi (VK) ve složení:

ředitel školy: Mgr. Bc. Leon Bouchal
ŠMP: Mgr. Jana Ticháčková
VP: Mgr. Jitka Lehká
Třídní učitel
Oba rodiče žáka-agresora
Žák – agresor

- pokud je více žáků-agresorů, volat si jednotlivé páry rodičů žáků samostatně, ne najednou

Předmět jednání VK – seznámení rodičů žáků-agresorů s případem a výchovnými i dalšími opatřeními, které škola přijme, motivovat je ke spolupráci

Postup vedení jednání:

- seznámení rodičů s problémem
- postupné vyjádření všech pedagogů
- vyjádření žáka-agresora
- vyjádření rodičů
- rozhodování komise za „zavřenými dveřmi“ o potrestání žáka-agresora v souladu s výchovnými opatřeními dle školního řádu
- v případě škod na majetku je vhodné, aby došlo ze strany žáka-agresora k náhradě

(zakotveno ve ŠŘ)

- seznámení rodičů a žáka se závěry komise Obě strany podepíší zápis z jednání

8. V případě, že rodiče odmítají kontakt a spolupráci se školou, nebo dojde ke zjištění závažných forem a skutků šikanování, oznámit záležitost na OSPOD (Odd. sociálně právní ochrany dítěte Přerov a Policii ČR)

9. Škola má k dispozici pro zastavení násilí agresorů běžná, ale i mimořádná nápravná opatření.

- výchovná opatření (napomenutí a důtka třídního učitele, důtka ředitele školy; snížení známky z chování;
- převedení do jiné třídy (je třeba individuálně posoudit efektivitu tohoto opatření, aby nedošlo k přesunutí šikany do nového prostředí a podmínek);
- ředitel školy doporučí rodičům dobrovolné umístění dítěte do pobytového oddělení střediska výchovné péče, případně doporučí realizovat dobrovolný diagnostický pobyt žáka v diagnostickém ústavu;
- ředitel školy podá návrh orgánu sociálně-právní ochrany dítěte k zahájení práce s rodinou, případně k zahájení řízení o nařízení předběžného opatření či ústavní výchovy s následným umístěním v diagnostickém ústavu;

10. Setkání a rozhovor s rodiči oběti. Cílem setkání je rodiče informovat o zjištěních a závěrech školy a domluvit se na dalších opatřeních. V případě potřeby doporučit zákonnému zástupci péči dítěte v PPP, SVP nebo jiných odborníků – klinických psychologů, psychoterapeutů nebo psychiatrů, případně převedení do jiné třídy.

11. Dohodnout se s rodiči žáka-agresora i žáka-oběti o vzájemné informovanosti o dítěti

12. Následně **optimalizovat celkové vztahové klima třídy** – výskyt šikany ve třídě není záležitostí jen agresorů a oběti – šikanu dále nerozebírat

Tento krok je možné dle rozhodnutí školy realizovat ve spolupráci s PPP OK, pracoviště Přerov. Poradna nabízí zajištění diagnostiky vztahů v třídním kolektivu a následné doporučení pro nápravu vztahů.

Vypracovala: Mgr. Jana Ticháčková

Příloha č.2

Postup jednání pedagogických pracovníků v případech sociálně patologických přestupků žáků

1. Žák je pod vlivem drog nebo alkoholu, nebo trpí abstinenčními příznaky

- Ten, kdo zjistí tuto skutečnost, informuje neprodleně TU, vedení školy a školního metodika prevence (dále jen ŠMP)
- Vedení školy je povinno zajistit postiženého tak, aby nebyl ohrožen na zdraví nebo životě;
- Informuje lékaře a současně zákonného zástupce žáka
- TU spolu s výchovným poradcem a ŠMP provede o skutečnosti zápis, který dá podepsat zákonnému zástupci dítěte
- ŠMP projedná další kroky s VP a TU

2. U žáka bylo zjištěno vlastnictví drogy

- Ten, kdo zjistí tuto skutečnost, odvede žáka i s jeho osobními věcmi do ředitelny, informuje vedení školy, VP a ŠMP
- Ředitel školy zajistí dozor nad žákem a jeho osobními věcmi (min. dvěma pedagog. pracovníky) v samostatné místnosti tak, aby je žák měl pod dohledem, ale nemohl s nimi manipulovat
- Případná nalezená droga je uschována v trezoru školy
- Vedení školy informuje zákonného zástupce žáka a policii ČR, která jediná má pravomoc konat šetření
- TU ve spolupráci s VP a ŠMP provede zápis o dané skutečnosti, který dá podepsat zák. zástupci dítěte

3. Žák je přistižen při prodeji drog

- Ten, kdo zjistí tuto skutečnost, odvede žáka i s jeho osobními věcmi do ředitelny, informuje vedení školy, VP a ŠMP
- Ředitel školy zajistí dozor nad žákem a jeho osobními věcmi (min. dvěma pedagog. pracovníky) v samostatné místnosti tak, aby je žák měl pod dohledem, ale nemohl s nimi manipulovat
- Případná nalezená droga je uschována v trezoru školy
- Vedení školy informuje zákonného zástupce žáka a policii ČR, která jediná má pravomoc konat šetření
- TU ve spolupráci s VP a ŠMP provede zápis o dané skutečnosti, který dá podepsat zák. zástupci dítěte

3. Žák se stal obětí šikany nebo sám se šikany dopustil – viz. Příloha č.1 Školní program proti šikanování

Příloha č.3

Kontaktní adresy

Pedagogicko-psychologická poradna Olomouckého kraje

Pracoviště Přerov, Kouřilkova 8, 750 00 Přerov

Tel. 581 217 760 ppp.@ppp-prerov.cz

Kappa-Help

Boženy Němcové 101/16, 750 02 Přerov

Tel. 773 821 001, www.kappa-help.cz office@kappa-help.cz

Magistrát města Přerova, Odbor soc. služeb a zdravotnictví

Odd. sociálně právní ochrany

Tel. 581 268 783 Mgr. Veronika Zaoralová.

581 268 780 Bc.Vlasta Janů

Městská policie Přerov, Odd. prevence

Kratochvílova 30, 750 00 Přerov

www.mpprerov.cz

tel. 604 227 787 Pavel Vojtášek, Lenka Škodová

Policie ČR, územní odbor Přerov

U Výstaviště 18, 750 02 Přerov

Tel. 974 788 207, mobil 728 425 523 por. Mgr. Miluše Zajícová

Důležité informace a zdroje

- linka bezpečí 116 111 – bezplatná, jen pro děti
- linka pomoci 116 000 – bezplatná, pro děti i rodiče
- www.linkabezpeci.cz
- internetová linka bezpečí: pomoc@linkabezpeci.cz
- Psychosociální centrum Přerov, tel.581204437, 736 750 308
- www.minimalizacesikany.cz
- www.prevence-info.cz
- literatura: Kolář, M. Bolest šikanování. Praha: Portál, 2005
Kolář, M. Skrytý svět šikanování. Praha: Portál, 2000
Vágnerová, K. Minimalizace šikany – praktické rady pro rodiče. Praha: Portál, 2009

Příloha č. 4

Při zpracování PPS se vycházelo z těchto školských dokumentů

STRATEGIE

- Národní strategie primární prevence rizikového chování dětí a mládeže na období 2013-2018
- Národní strategie protidrogové politiky na období 2010 až 2018, č.j.431/10
- Strategický protidrogový plán Ol. kraje na období 2015 - 2018
- Strategie prevence kriminality na léta 2016 - 2020
- Krajský plán primární prevence na léta 2015 – 2018

ZÁKONY

- Zákon. č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (Školský zákon) – změny 1.1.2015, 1.5.2015 a 1.9.2015, 1.9.2016 - <http://www.zmenyzakonu.cz/zakon.aspx?k=561/2004%20Sb.&d1=01052015&d2=01092015&cmd=compareshort> např § 16 podpora vzdělávání žáků a dětí se SVp
- Zákon o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů č. 563/2004 Sb.změna zákona platí od 1.7.2015
- Zákon č. 65/2017 Sb.Zákon o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek
- 562/2004 Sb. změna některých zákonů v souvislosti s přijetím školského zákona
- Zákon č. 379/20015 Sb., k ochraně před škodami působenými tabákem,alkoholem,návykovými látkami

VYHLÁŠKY

- vyhláška 197/2016 Vyhláška, kterou se mění vyhláška č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních, ve znění pozdějších předpisů, a některé další vyhlášky dle Školského zákona č. 561/2004 Sb
- Novela 412/2006 Vyhlášky o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků, akreditačních komisí a kariérním systému pedagogických pracovníků č. 317/2005Sb.
- VYHLÁŠKA 27/2016: Vyhláška o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných

METODICKÉ POKYNY A DOPORUČENÍ

- Metodické doporučení k prevenci rizikového chování dětí, žáků a studentů ve školách a ve školských zařízeních č.j. 21291/2010 + přílohy pro jednotlivé typy rizikového chování : 1. návykové látky,2. rizikové chování v dopravě, 3. poruchy příjmu potravy, 4. alkohol,5. syndrom CAN, 6. školní šikanování, 7. kyberšikana, 8. homofonie, 9. extremismus , rasismus, xenofobie, antisemitismus, 10. vandalismus, 11. záškoláctví,

12. krádeže, 13. tabák, 14. krizové situace spojené s násilím, 15. netolismus , 16. sebepoškozování, 17. nová náboženská hnutí, 18. rizikové sexuální chování, 19. příslušnost k subkulturám, 20. domácí násilí, 21. hazardní hraní
- Metodický pokyn ministryně školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikany ve školách a školských zařízeních (č.j. MSMT-21149/2016)
 - Metodický pokyn Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy k výchově proti projevům rasismu, xenofobie a intolerance, č.j.: 14423/99-22
 - Metodický pokyn MŠMT k řešení šikanování ve školách školských zařízeních č.j. 22294/2013-1
 - Metodický pokyn k jednotnému postupu při uvolňování a omlouvání žáků z vyučování, prevenci a postihu záškoláctví, č.j.: 10194/2002 –14
související normy: *Zákon o sociální potřebnosti č. 422/2003 Sb. (novela zákona č. 482/1991 Sb.) – ohlašovací povinnost školy při neomluvených hodinách; Zákon o sociálně-právní ochraně dětí č. 359/1999 Sb. (změny - platné znění od 1.1.2015 – více o ohlašovací povinnosti školy*
 - Spolupráce předškolních zařízení, škol a školských zařízení s Policií ČR při prevenci a při vyšetřování kriminality dětí a mládeže a kriminality na dětech a mládeži páchané, č.j.: 25884/2003-24
související norma: *Zákon o odpovědnosti mládeže za protiprávní činy a o soudnictví ve věcech mládeže č. 218/2003 Sb. platné znění od 1.6.2015*
 - Metodický pokyn k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních zřizovaných MŠMT Č.j.: 37 014/2005-25
 - Aktualizace přílohy Metodická doporučení k primární prevenci č.j. 21 291/2010-28 ze dne 20.12.2017
Přílohy: č.7 Kyberšikana, č.10. Vandalismus, č.11 Záškoláctví, 13. Tabák